

Jednomyślność koalicji w sprawie Polski.

Kontrolenzywa polska przeciw bolszewikom.

Warszawa. (PAT) Kom. sztabu gen. wojsk polskich z 5 km. Front litewsko-białoruski: Atak nieprzyjacielski w okolicy jezior Weron został odparty. Na odcinku poleskim atak bolszewicki ponowil się, przyczem stwierdzono u-

dział nowej 57-mej dywizji bolszewickiej. W kilku miejscach oddziały nasze przeszły do kontrataku. Front wołyński i podolski: Obustronna akcja wywiadowcza.

Francja przeciw oderwaniu Litwy od Polski.

Włno. (W. B. K.) „Lietuva“ pisze w sprawie przemyśle litewskiego i stosunku Francuzów do tego przemysłu co następuje: Sfery przemysłowo-finansowe Francji upatrzylły jako podstawę do swych operacji Rzeczpospolitą Polską. Z Polski ma rozszerzyć się ich ekspansja na Ukrainę, Kaukaz i kraje bałtyckie. Z tego powodu Francja nie życzy sobie oderwania Litwy

od Polski. Organ litewski dodaje od siebie, że Francuzi spóźnili się, gdyż ubiegli ich Anglicy, a obecnie Francja zawisła jest gospodarczo od Anglii. Wołchy uznały niepodległość Litwy. Dnia 25 lutego odjechał już z Rzymu poseł włoski na Litwę. To samo pismo donosi, jakoby niepodległość Litwy uznana została przez państwa skandynawskie.

Wybuch bomby w konsulacie amerykańskim.

Paryż. (Havas) W konsulacie Stanów Zjednoczonych w Zurychu wybuchła bomba, sprawiając nieznaczne szkody. Nikt nie został raniony.

Jak wyobraża sobie koalicja gospodarczą odbudowę Europy?

Manifest Rady Najwyższej. — Koalicja weźmie udział w odbudowie Niemiec. Sprawa restytucji zniszczonej Francji i Belgii kwestią międzynarodową. — O Polsce manifest nic nie mówi!

(Telegram własny „Gonca krakowskiego”).

Wiedeń, 5 marca.

Londyńskie konferencje Rady Najwyższej zostały już ukończone. Następna sesja odbędzie się niedługo w Paryżu, lub Rzymie. Wynikiem narad londyńskich jest sformułowanie manifestu w sprawach gospodarczych. Manifest ten zostanie ogłoszony, gdy otrzyma aprobatę Militeranda.

Korespondenci londyńscy pism paryskich po-

dają rzekomy tekst manifestu, który składa się z 2-ech części. Pierwsza część posiada charakter ogólnopolityczny i zawiera „wskazania” pod adresem poszczególnych państw europejskich. Druga część zastanawia się nad sprawami ściśle gospodarczymi i zawiera sprecyzowane rozstrzygnięcia i postanowienia w kwestiach walutowych i transportowych.

„Evening Standard” twierdzi, że w części o-

gólnopolitycznej znajdują się następujące wskazania pod adresem państw europejskich i emuncyacja:

1) Należy dostarczyć Niemcom większych ilości surowców.

2) Państwa sprzymierzone będą współdziałać w gospodarczej odbudowie Niemiec, ponieważ leży to w interesie całej Europy, a interes i obowiązki (?) nakazują tu udzielenia pomocy.

3) Sprawa odbudowy zniszczonych obszarów Francji i Belgii ma być traktowana, jako kwestya międzynarodowa, a nie narodowa: (A co ze zniszczoną Polską? Red.) wszyscy sprzymierzeni będą w odbudowie tej współdziałali.

4) Położenie gospodarcze Europy tak długo nie będzie normalne, dopóki Francja i Niemcy (!) nie podejmą swej przedwojennej działalności przemysłowej.

W drugiej części manifestu znajdują się — wedle „Evening Standard” — znajdować się mają takie oto rozstrzygnięcia:

1-o) Należy dążyć do systemu bezpośredniej wymiany w tych krajach, w których stan waluty jest b. niepomyślny.

2-o) Należy stworzyć wspólne podstawy finansowe dla państw stworzonych przez konferencję paryską.

Pozatem zawiera manifest jeszcze szereg mniej ważnych wskazań finansowych.

Wedle twierdzeń cytowanego dziennika uchwały Rady Najwyższej dążą do rychłej zniżki cen i przywrócenia normalnego życia gospodarczego w Europie.

Podając do wiadomości naszej opinię powyższe doniesienia zwracamy uwagę 1-o na niesłychane przyjazne stanowisko manifestu wobec Niemiec, 2-o na zupełne nieuwzględnienie Polski, przy równoczesnej troskliwości o Francję, Belgię, a nawet wrogię Niemcy.

Mamy nadzieję, że uchwały w rzeczywistości wyglądają trochę inaczej, a dla nas korzystniej i eż tylko w formie, w jakiej podał ją germanofilski „Evening Standard” przedstawiają się one tak fatalnie.

Z drugiej jednak strony postępowanie koalicji względem odrodzonego państwa polskiego sprawia, że nawet najbardziej niepomyślnie dla Polski uchwały nie stanowią już dla nas niepodziarki.

Koalicja zbliża się do Rosji i robi ustępstwa Niemcom.

Włochy żądają zwrotu części Czecho-Słowacy Węgrom.

Paryż. (Havas) „Liberte” w korespondencji z Londynu o konferencji ambasadorów podaje, że warunki pokoju z Turcją zostały prawie ustalone. Mimo oporu opinii publicznej nie zmieniono decyzji co do pozostawienia Konstantynopola pod władzą sułtana. Stanowisko państw sojuszniczych względem Rosji nie uległo (?) zmianie. Nititi poparł Lloyd'a George'a w tendencji zbliżenia się z Rosją, zgadzając się na ustępstwa dla Niemiec. Nititi wyraził życzenie całkowitego odnowienia stosunków z Rosją, nawet sowiecką. Co do Niemców jednak Nititi żąda, aby komisja reparacyjna natychmiast określiła należności przypadające od Niemiec, w granicach rozumnych. Czas — oświadczył Nititi — wymaga rewizji zasadniczych warunków pokoju z Węgrami. Ze względu na to, że trzy miliony Węgrów zamieszkują terytoria ustąpione Rumunji i Czecho-Słowacy Nititi żąda zwrotu tych terytoriów Węgrom. Francja opiera się temu żądaniu.

Prasa bez korespondentów zagranicznych.

(Od naszego korespondenta).

Warszawa, 5 marca.

(A.) Czy prasa codzienna warszawska — trzeba się spytać z racji zamiarowania nowego szefa biura prasowego w ministerium spraw zagranicznych, w osobie byłego dyplomaty w służbie rosyjskiej, pana Stanisława Gutowskiego — ma pojęcie, jaką jest rola prasy w dziedzinie polityki zagranicznej?

Na to pytanie należy dać odpowiedź następującą: Jak w wielu innych dziedzinach, tak samo i tutaj, od paru miesięcy widnieje postęp oraz zmiana na lepsze. Nie będę cytował pism i nie będę cytował nazwisk, gdyż nie chcę wywolywać kwasów i niezadowolenia z jednej, a niepotrzebnego wynoszenia się i próżności z drugiej strony. Faktem przecież jest, że prasa warszawska także się uczy, jak prawie każdy w tem państwie. Może mniej i wolniej, niż inne sfery, lecz się uczy. Pozostawiam w tyle należyłomaczyć tem, że w prasie warszawskiej jest dużo ludzi starych albo starszych, którzy w Warszawie się zadomowili już przed laty, nawykli do pewnych metod pracy i dzisiaj nie mogą tak łatwo się dostosować do nowych wymagań.

Jak się robiło w Warszawie politykę zagraniczną na użytek czytelników miasta i prowincyi? Pamiętam owe czasy z przed laty z górą trzydziestu. Brało się kilka artykułów z wrocławskiej „Schlesische Zeitung”, z wiedeńskiej „Neue Freie Presse”, z paryskiego „Temps” albo nawet i „Figaro” i streszczało się je bez najmniejszej oceny krytycznej. Nie mogło się nawet zdobyć na taką ocenę, ponieważ brakowało owemu streszczającemu dokładnej znajomości warunków politycznych, partyjnych, osobistych, pośród których powstał ów artykuł. O polityce angielskiej i francuskiej pisano, przenabijając gazety berlińskie i wiedeńskie i nie zastanawiając się, ile rozmyślnego fałszu bywało w owych artykułach, obliczonych na to, aby przedstawić czytelnikowi niemieckiemu i każdemu, kto się posługuje gazetą niemiecką, stosunki francuskie i angielskie w jak najbardziej błędnym świetle.

W redakcjach warszawskich do samej wojny ten zwyczaj posługiwania się gazetami niemieckimi, jako źródłem już nie tylko informacji o całym świecie, lecz także jako kopalnią tak zwanych wstępnych artykułów, wcale się nie zmienił. Korespondentów z wielkich miast Zachodu nie angażowano chętnie. Co najwyżej z Wiednia, i to za bardzo niskie wynagrodzenie. Ów wstręt do własnych korespondentów motywowano tem, że gazety obce prędzej przychodzą, niż listy korespondentów. Nie rozumiano, że korespondent, siedzący na miejscu, znający stosunki tamtejsze, a równocześnie i potrzeby własnego kraju, zawsze lepiej i pożyteczniejsze przedstawi daną sprawę, niż jagomość, który streszcza artykuł z gazety niemieckiej, nie mając pojęcia o celu, w jakim go napisano. Naprawdę przecież powód unikania korespondentów

był zgoda inny. Dziennikarze warszawscy nie pobierali stałych pensy. Wymagano ich od wiersza. Stąd w redakcjach panowała ciągła walka o wiersze. Kto przychodził z zewnątrz z artykułem, był poprostu wrogiem owych kilku stałych współpracowników, uważających wszystkie szpalty pisma za swoje folwarki.

Ten system płacenia od wiersza i odsuwania od pisma każdego współpracownika z zewnątrz przyczynił się niesłychanie do obniżenia poziomu prasy warszawskiej i wyjąłowienia jej treści. Równocześnie nie pozwolił na wynobienie się znaczącego zastępu korespondentów zagranicznych, odrębnego typu dziennikarskiego, bez którego przecież żadna poważna prasa polityczna nie może się obyć. Dzisiaj zaledwie jeden dziennik w Warszawie posiada jednego kores-

pondenta zagranicznego, który w całej pełni rozumie swoje zadanie. I rzecz znamienita, nie jest to dziennik najbogatszy. Tymczasem inne gazety, naprawdę bogate, obchodzą się bez korespondentów albo poprzestają na „ersatzach”, na ludziach, którzy uprawiając inny zawód, dorabiają na życie korespondencyjną.

Dzisiaj jedyną tylko okolicznością tłumaczy i po części uniewinnia wydawców warszawskich: niski stan waluty polskiej w porównaniu z frankiem i szylingiem angielskim. Lecz za parę lat ten stan rzeczy ulegnie zmianie. Do tego czasu wydawcy warszawscy powinni wyrobić szereg dziennikarzy, dokładnych w robocie, o obowiązkowych, znających obce języki i dobrze wychowanych, których będzie można posłać na korespondentów. Bez takich informatorów zagranicznych prasa warszawska nigdy nie będzie spełniała swoich obowiązków względem czytelników i państwa.

Zbłąkani wśród piasków Sahary.

NOWY LOT PILOTÓW FRANCUSKICH PRZESZ SAHARĘ. — W EKSPEDYCYI TEJ BIERZE UDZIAŁ GENERAL LAPPERINE. — OD TYGODNIA ZAGINAŁ O NICH SŁUCH. — PRZYPUSZCZALNIE ZBLAKALI SIĘ W PUSTYNI I MUSIELI WYLĄDOWAĆ. — ROZPOCZĘTO ZA NIMI POSZUKIWANIA AUTOMOBILAMI.

Paryż, 5 marca.

Po pełnym przygodzie przez Saharę „Goliata”, który był już oplakiwanym przez dzienniki, jako stracony, a jednak odnalazł się później nieuszkodzony, przysłała kolej na nową ekspedycję przez bezbrzeżną pustynię lotników francuskich, i tym razem znowu od tygodnia o nich słuch zaginął. Dwa samoloty przedsięwzięły teraz ten śmiały lot, jeden ze znakomitym lotnikiem francuskim, kapitanem Vuillemin, drugi sterowany przez porucznika Bernarda, na którym przedsięwzięła podróż powietrzną przez Saharę generał Lapperine.

Lotnicy odbyli już podróż z Algieru do Tamanrasset i oto tu nagle o nich słuch zaginął. Aeroplany miały się udać do Tin-Zouattem, gdzie znajduje się stacja zaopatrywania w oliwę i w esencję, gdzie również jest stacja radiotelegraficzna.

Z chwilą, gdy aeroplany minęły Tamanrasset,

zaginęła o nich wieść wszelka. Ostatnia depesza zarządu wojskowego w Algierze brzmi: Rozpoczęto żywe poszukiwania przy pomocy samochodów. Od siedmiu dni aeroplany nie dały znaku życia, wszelka wieść o nich zaginęła.

Pisma francuskie przypuszczają, że lotnicy byli zmuszeni wylądować w pustyni na północny wschód od Tin-Zouattem. W tym razie byłiby oni w kontakcie z tutejszą ludnością, która jest bardzo spokojna i z jej strony nie groziłoby lotnikom niebezpieczeństwo. Gorzej byłoby, gdyby aparaty musiał wylądować w pełnej pustyni, gdyż tam musieliby oczekiwać, aż nadejdzie pomoc.

W każdym razie lot przez Saharę nie jest pozbawiony jeszcze sporych niebezpieczeństw. Znaleźć się przez tydzień w szarej pustyni i czekać znielowania Bożego i ludzkiej pomocy, nie należy do przyjemności.

Raj paskarzy.

Kawłarnie paskarzy. — Porzucone miliony. — Dziwne karyery. — Docent uniwersytetu guwernerem oprawcy. — Arystokracja sprzedaje rodowe klejnoty. — Z psem w fale Dunaju.

Kraków, 6 marca.

(m-m) Kwestya, jaki kraj i jakie miasto godne są otrzymać nazwę „raju paskarzy” pozostaje dotychczas sporną i nierozstrzygniętą. Wszystkie prawie większe miasta europejskie zgłaszają pretensye do tej godności, przyczem nasz skromny skądinąd Kraków uważa także, że może stanąć w szeregu pretendentów. Budapesteński korespondent „Leipziger Neueste Nach-

richten” twierdzi, że w pierwszym rzędzie na miano „raju paskarzy” zasługuje stolica Węgier. Daje on następujący obraz działalności wszelkiego rodzaju spekulantów, lichwiarzy, paskarzy budapeszteńskich: „Na placu Wolności naprzeciw gmachu giełdy znajduje się kawiarnia Giełdowa, najniesympatyczniejszy lokal pod słońcem. Kto tutaj wchodzi i zajmuje miejsce przy stoliku jest bezwzględnie paskarzem, jed-

BOLESŁAW WALEWSKI.

Przegląd muzyczny.

Muzykalny słuchacz Krakowa miał w zeszłym tygodniu złudzenie, że stary, szanowny wawelski gród usiłuje naśladować miasto bardziej pod względem muzyki, niż dotąd nas przyzycajono, europejskie, bo ogłoszone były aż trzy koncerty symfoniczne, w jednym dniu odbył się koncert sławnego pianisty, a w południe wabił miłośników śpiewu po raneck poświeleny Pucciniemu, wreszcie zapowiedziano premierę opery w teatrze powszechnym. Podejrzewam, że niejedyn (a jest ich jeszcze nie mało) z pośród antymuzykalnych obywateli duchowej stolicy Polski zatrząsł się z obawy o przyszłość miasta, któremu grozi bliski załew muzyczny. Można ich uspokoić: wprawdzie krakowska publiczność coraz intensywniej rwie się do używania wrażeń muzycznych ale jeszcze dużo piór będzie walczyło zjadliwie o rację artystycznych idei i dużo jeszcze sensacyjnych usiłowań spali na panewce, zanim polskie Ateny staną pod względem muzycznym na równi z miastami Zachodu, a nawet Wschodu. Jeśli krytycznie weźmie się pod uwagę produkcje zeszłego tygodnia, to jedynie koncert Ignacego Friedmanna stał na wyzynie skończzonego artysty i godnym się stał osobnego wyróżnienia z powodu koncertów obecnego sezonu. Grę najlepszego dziś znawcy dzieł Chopina podziwiałem tylko na drugim koncercie, ale to, co słyszałem utwierdziło mnie w przekonaniu, że Friedmann jest dziś jednym z pierwszych

wirtuozów świata, co zresztą łatwo wywnioskować przejrzawszy listę występów sławnego Krakowianina na rok obecny i przyszły. Technika palcowa posunięta do możliwych granic doskonałości, tak, że często odnosi się wrażenie igraszki potentata fortepianu z taką Campanellą Liszta. Etudą tercycową Chopina lub parafrazą z Wagnera, a przytem strona duchowa, objawiająca się w subtelnej frazowaniu dynamicznym i wydobywaniu akcentów melodyjnych, lub podkreślaniu ciekawych zmian harmonicznych, to wszystko czyni z Friedmanna artystę na estradzie, szczerze ujmującego, a nierzadko porównującego. Mniej kapryśny niż Sliwiński, mniej może refleksyjny niż potężny Backhaus zbliża się raczej do typu Rosenthala, lub Godowskiego i staje na równi z największymi dziś pianistami. Friedmann poza swą mocą wirtuoza umie też zająć słuchacza również jako kompozytor. We formie miniatur muzycznych Friedmann stwarza prawdziwe cacka literatury fortepianowej u nas dość ubogiej. Odegrany na bis utwór „Eile danse” należy obecnie do bardzo poszukiwanych za granicą, dzięki swej błyskotliwej wytworności. Odegranej w programie Barkaroli brakuje jakiegos głębszego podkładu inwencji, ale jest w każdym razie kompozycją świadczącą dobrze o wykształceniu muzycznym autora zwłaszcza w zakresie harmonii.

W przyszłości powinno się u nas witać Friedmanna salą pełną po brzegi, a wtedy oklaski gorące, jakie były na drugim koncercie będą naprawdę godne takiego artysty.

Na koncertach orkiestry Namysłowskiego słuchaczami była publiczność inna, mniej rasowo muzyczna i naogół mniej krytycznie usposobiona, toteż

oklaskiwano z mniejszym zapalem artystycznie wysokie punkty programu, a objawiano zadowolenie tam, gdzie właściwie z prawdziwą sztuką był luźniejszy związek. Orkiestra włociańska braci Namysłowskich, tych prawdziwych w najlepszym tego słowa znaczeniu „maniaków artystycznych” ma od lat przeszło 20 swoją szansę u nas bardzo zasłużoną. Przedewszystkiem jest to unikat swego rodzaju, bo o zespole orkiestralnym składającym się wyłącznie z muzykalnych włocian nie słyszy się tak często w Europie, a może i jedynie u nas na taką skalę zorganizowanym. Przed wojną skład tej rdzennie polskiej orkiestry był zupełnie wystarczającym dla wykonywania dzieł symfonicznych i sprawność techniczna też zadowolić mogła, ale obecnie brak fagotu i oboju i widok jedynaczki wiolonczeli na tle dość licznych skrzypiec, sprawia miłośnikom symfonicznych produkcji dość bolesny zawód. Utwory takie jak uwertury i prawdziwe symfoniczne poematy cierpią na brak właściwego koloru dźwiękowego (wszak klarinet żałośliwego tonu oboju nie zastąpi, ani puzon ryczący nie może nagrodzić dronianej charakterystyczności fagotu) zato oberki, mazurki, obertasy, kujawiaki, walce, mają aż nadto wystarczającą siłę dźwięku. W wykonaniu orkiestry Namysłowskiej uderza dobra na ogół rytmika i często dość precyzyjne efekty dynamiczne, skrzypcom brak może tonu głębszego, ale jest czystość i spójność frazowania, a wszystkie plusy trzeba zapisać na rachunek pełnego temperamentu kapelmistrza p. Stanisława Namysłowskiego, równie dobrego skrzypka i wykształconego kompozytora. Z utworów odegranych przez orkiestrę włociańską wyróżniły się wartością muzyczną nie-

nym z heroldów handlu, pobrzękującego ustawicznie „łańcuszkiem“. Gromadzą się tu elementy, które hipnotyzują miasto obcą walutą, a które jednocześnie mają odwagę rzucić skarby zdobyte jeżeli policja nagle otoczy kawiarnię.

Po każdej takiej rewizji znajdują się porzucone na ziemi portfele z milionami koron... Właściciele tych portfeli nigdy się już po nie nie zgłaszają z obawy przed uwięzieniem.

Istnieją paskarze, których księgi handlowe mogą stanowić kapitalny temat do groteskowej powieści... Subjekt z podrzędnego sklepu spożywczego, pobierający w 1914 r. 300 K pensyi, — obecnie mieszka we własnym pałacu w najelegantszej dzielnicy miasta, trzyma kucharza, dwóch lokaj, trzy pokojówki i francuską pannę służącą, chociaż nikt z jego rodziny po francusku mówić nie umie. Inny znów wojenny bogacz, który w najniebezpieczniejszych zaułkach ghetta handlował kieszonnymi ogórkami i gnieździł się w dwóch stancijkach z rodziną złożoną z dziesięciu osób, w styczniu 1920 r. zapłacił miesięczny rachunek u cukiernika 26.312 kor. Mieszka w Budapeszcie pewien dawny czeladnik masarski, który zapoznawszy się uprzednio ze wszystkimi częściami kodeksu karnego teraz posiada słynną stajnię wyścigową. Statystycznie udowodniono, że na 20 funkcjonariuszy rządowych załatwiających zakupy dla państwa, osiemnastu kupuje sobie w bardzo krótkim czasie kamienie. Cóż dziwnego zatem, że kilo karłowli kosztuje w Budapeszcie 9 kor. Tort osiąga cenę 1200 kor., za kozę płaci się 6000 kor., a za krowę 40.000 kor. O pewnym właścicielu ziemskim, który przed wojną pełnił obowiązki oparwcy — krąży pogłoska, że zarobił 8 milionów na skórach padłych koni. Pragnąc uzupełnić nader poważne luki swego wykształcenia i „savoir vivre'u“ zaangażował jako guwernerów docentów uniwersytetu i płaci im po 10.000 kor. miesięcznie. Wielcy paskarze załatwiają swe interesy wygodnie przy pomocy telefonu, ale małe hyeny kupują za korony, nabyte za bezcen za hry, leje i dollary — wszystko, co tylko da się kupić: meble, obrazy, dywany, złote piombry, środki lecznicze, mąkę, słoninę, skóry itd. Przedstawiciele paryskiej i amsterdamskiej giełdy dyamentów nabyli en bloc partje kamieni w wartości 2-eh miliardów koron. Magnaci, którzy z powodu zmian terytoryalnych, nie mogą ciągnąć dochodów ze swych latyfundiów, sprzedają tureckie szable i rękojeściach turkusami i rubinami wysadzanych, agnasy z pereł i dyamentów, pochodzące z XVI i XVII w. i inne cenne pamiątki historyczne i rodzinne... książki, dzieła sztuki, nawet zbiory marek — wszystko to stanowi przedmiot ożywionego handlu.

A obok tego armia bezrobotnych, matki, które kilkunastomiesięcznych dzieci nie mogą odstawić od piersi, bo nie mają innego dla nich pożywienia. Wiele dzieci na pytanie, kiedy poraz ostatni piły mleko, odpowiadają: „a co to jest mleko?“ Stan średni — nie, to nie jest prawdą, jakoby w Budapeszcie istniał jeszcze stan średni!... W ostatnich dniach jeden z reprezentantów tej wymierającej klasy — znalazł

w falach Dunaju wyhawienie od nędzy... Był to literat według kroniki policyjnej, zapewne poeta, współczuł cierpieniom, innej żywej istoty i zabrał z sobą w śmierć swego wiernego psa...

Kobieta pokrajana w kawały w dwu worach.

NAD BRZEGIEM RZĘKI ZNALEZIONO DWA WORY ZE ZWŁOKAMI MŁODEJ KOBIETY. — WYGLĄDA NA 25 LAT, MA DŁONIE MANICUROWANE. — TAJEMNICZA ZBRODNIA.

Paryż, 5 marca.

O parę kilometrów od zalesionych okolic Orb w północnej Francji, wykryto nad brzegiem rzeki niezwykle zbrodnię. Oto w dwu workach znaleziono pokrajane w kawałki zwłoki jakiejś młodej kobiety. Wory te, zawierające pokrajane członki ludzkie, wyrzuciła woda na brzeg, gdy wylew rzeki się kończył. Pierwszywór krył głowę i tułów kobiety, odcięty powyżej bioder. W drugim worku znajdował się kadłub. Nogi odcięte od korpusu, znajdowały się prawdopodobnie

W wiadomości o tem samobójstwie przesunęła się niepostrzeżenie wśród paskarskich komunikatów... Cóż tego, może obchodzić głodny, zrozpaczony poeta i jego pies?

w trzecim worku, którego mimo poszukiwań dotychczas nie znaleziono.

Pierwsze badania śledcze pozwoliły ustalić fakt, że młoda kobieta została zamordowana przez uduszenie sznurkiem. Ofiara zbrodni, która zdaje się mieć około 25 lat, miała ręce pielęgnowane i manicurowane, z czego można wnioskować, że należała do kobiet nie pracujących ciężko fizycznie. Przypuszczają, że powodem niezwyklej zbrodni była chęć zemsty.

ZYGZAKI.

Kult piękności.

(m-m) Piękność kobieca jest teraz bardziej, niż kiedykolwiek en vogue. Kwestyi konkursów piękności poświęcają pisma francuskie, angielskie, amerykańskie całe szpalty, omawiają ją nawet w artykułach wstępnych. Paryż ogłasza królową piękności, królową królowych, która ma zasiąść na rydwanie tryumfalnym w dniu uroczystości półpościa (mi-careme). Szerokie sfery żywo interesują się tą elekcją, a prasa traktuje ją omal że nie równocześnie z wyborem prezydenta. I to nie tylko prasa popularna w rodzaju „Matin“, „Excelsior“, „Petit Parisien“, „Journal“, ale i poważne organy polityczne, jak n. p. „Temps“. W jednym z ostatnich numerów feljetonista „Tempsa“ pochwała myśl organizowania manifestacji na cześć piękności. Należy przypomnieć człowiekowi, że w szeregu wartości należy się poczasne miejsce piękności. Tem bardziej teraz przypomnienie to jest aktualnem i potrzebnem, kiedy brzydota, połączona z bogactwem, pragnie zagarnąć wszystkie hołdy dla siebie. Nawet te efemeryczne tryumfy, te korony z pomalowanego kartonu, te dyplomy honorowe unożąc ludzkom nazbyt zmerkantylizowanemu, że jeszcze istnieje coś obok wszechpotężnego interesu, i że piękno nie rezygnuje ze swoich praw.

W pogoni za szczęściem

Czarujący dramat obyczajowy w 6 aktach, niedościgniony pod względem techniki i wystawy, w treść którego wplecione są oryginalne zdjęcia z wybuchu gazów w kopalni, palarni opium, świątyni Afrodyty i t. d.

wystawia

554

Kinoteatr „SZTUKA“, Hotel Saski, ul. św. Jana 6.

dla po 2 latach zlej administracji, w Poznaniu dopiero teraz tworzy się z orkiestry operowej symfoniczny zespół, a w Krakowie po odlocie czarnożółtej muzy uniformowanej w początkach dopiero jest orkiestra symfoniczna Związku muzyków, dobrze się zapowiadająca. Ogłoszone na miesiąc marzec 5 koncertów dadzą nam dowód, czy na przyszłość niedaleką można marzyć o stałej orkiestrze symfonicznej, którą miasto powinno i obiecywało już stworzyć i utrzymać, a która powstaje dzięki dobrej woli i energii zawodowych pracowników. Jeśli się to uda, będzie wówczas można mówić o kształceniu publiczności muzycznej, która u nas jedynie o fortepianie ma dobre na ogół pojęcie, o śpiewie jeszcze niewiele, a orkiestrze naprawdę bardzo mało.

Dużą zasługę oświecenia publicznego trzeba przypisać drowi Reissowi za jego prelekcje, z dziedziny muzyki, zwłaszcza na t. zw. porankach gdzie się omawia różnorodne tematy z historycznego i estetycznego stanowiska i gdzie nasi miejscowi artyści i adepci mają sposobność wygrywania się i wyśpiewania. Ostatni poranek poświęcony Pucciniemu, dał nam znowu sposobność usłyszenia głosu p. Hendrichówny, niezawodnej nawet tam, gdzie obawia się można pewnego dorywczego przygotowania, śpiewu p. Rawicza, prawdziwej podpory wszelkich muzycznych produkcji Krakowa, artysty-amatora bardzo odpowiedzialnego, pełnego zapału i dobrego przygotowania, wreszcie p. Romanowskiego, najlepszego obecnie w Krakowie barytonisty, któremu życzyć należy, aby mógł swój przyrzeczony zawód zamienić na prawdziwe powołanie artysty.

OKROPNOŚCI WOJNY

z takim artyzmem opisane, w zabronionej do niedawna powieści Henry Barbusse'a

OGIEN

ukaze nam największy film świata braci Pathé
(Oskarżam!...) J'accuse!...
Część I-a od soboty 6 marca 548
w K'nie „Lubicz“, ul. ca Lubicz L. 15.

Chwila bieżąca.

Kalendarzyk.

Św. Wiktora

Wschód słońca 7:14

Zachód słońca 6:30

Długość dnia 11:04

TEATR IM. JUL. SŁOWACKIEGO.

Sobota: (Nowość) „Ponad śnieg“ dram. w 3 aktach.
Niedziela popoł.: „Nerwici“.
Wieczór: „Ponad śnieg“.

TEATR BAGATELA.

Sobota popoł.: Przedstawienie dla dzieci.

Wieczór: „Gra serc“.

Niedziela przedpoł.: I. Koncert symfoniczny.

Popołudniu: „Hiszpańska mucha“.

Wieczór: „Twarz i maska“.

TEATR POWSZECHNY.

Sobota: „Opowieści Hoffmanna“.

Niedziela popoł.: „Dwaj złodzieje“.

Wieczór: „Kain“.

OPERA W NOWOŚCIACH.

Sobota: „Targ na dziewczętą“.

Niedziela popoł.: „Targ na dziewczętą“.

Wieczór: „Tam gdzie skowronek śpiewa“.

WYKŁADY W DOMU ARTYSTY (pl. św. Ducha).

Sobota: Józ. Flach: „Poeci-wykolejency“, część VIII.

Wiide.

KOLLEGIUM WYKŁADÓW NAUKOWYCH.

Rynek główny. Linia A—B L. 39.

Sobota: Prof. Dr Józ. Reiss: Robert Schumann (z il. i ilustracją muz.).

Foch przyjeżdża do Lwowa!

Jak się dowiaduje „Gaz. Wiecz.“ zachodzi duże prawdopodobieństwo, że marszałek Foch podczas pobytu swego w Polsce odwiedzi także i Lwów, którego losami podczas bohaterskich walk Lwowian o ukraińską nawałę bardzo się interesował. Władze wojskowe wydały już szereg zarządzeń, mających na celu godne powitanie znakomitego gościa.

Żydzi krakowscy przeciw pogromom na Ukrainie.

Komitet złożony z wszystkich grup ludności żydowskiej Krakowa wydał w tych dniach odezwę protestującą przeciw barbarzyńskim pogromom dokonywanym na żydach ukraińskich przez bandy żołdactwa ukraińskiego.

Zarazem zwraca się komitet do żydów krakowskich z prośbą o datki na ofiary pogromów ukraińskich. Przewodniczącym komitetu jest dr Rafał Landau, wicepr. gminy wyznaniowej. Datki przyjmuje kasa gminy wyznaniowej, iub skarbnik komitetu dr Leon Ader (Straszewskiego 15).

Rzekome żądania Niemców śląskich.

„Prager Tagblatt“ twierdzi, że niemiecki wydział plebiscytowy w Cieszynie zawiadomił telegraficznie Massaryka i prez. min. Tuszarę, że Niemcy żądają konstytucyjnego zagwarantowania dla Śląska Cieszyńskiego trójjęzyczności. W trzecim razie będą Niemcy głosowali przeciw Czechom.

znany u nas cykl pt. „Grajek“ Jotejki (autora opery: „Grajek“ i Historii muzyki) doskonale instrumentowany, dalej świetny w charakterystyce ludowej oberek z baletu pt. „Pan Twardowski“ Lewandowskiego i wcale interesujący w nastroju, choć bezpretensjonalny obrazek muzyczny Powiadomskiego pt. „Wesele“. Kompozycje te u nas nieznane zasługują na rozpowszechnienie zwłaszcza tam, gdzie się produkuje utwory t. zw. popularne. Żeby choć w części zastąpić zagraniczne miernoty, aż nad to przez c. k. austriackie kapele u nas zakorzenione. Mazury Namysłowskiego mają swoją sławę nie mniejszą od Wrońskiego, nieśmiertelnego w Polsce kompozytora tańców, a „Kocia serenada“ Namysłowskiego dość zręcznie naśladowująca naturę może liczyć na niezawodne powodzenie u publiczności, dla której Beethoven jest „za nudny“, Wagner „za ciężki“, a Debussy „niemiłosiernie dyssonansowy“. Na ogół koncerty silnie odwiedzane sprawiły krakowskiej publiczności dużo miłych wrażeń zwłaszcza u „Królewiaków“, którzy cieszyli się zapewne, że mogą „Galicyanom“ z dumą powiedzieć: a widzicie, my umiemy się też dobrze organizować! Koncerty orkiestry wrocławskiej mają u nas znaczenie, jako dowód bądź co bądź rzetelnych wysiłków artystycznych w tych warstwach narodu, które, dziś zwłaszcza, materializmem bardzo przeziębione i w tem, że przychodzą do głosu kompozytorowie polscy, którzy próżno długie lata czekają na pokazanie się światu, bo u nas jest bieda orkiestralna. Warszawską filharmoniczną orkiestrą, to jedyny u nas zespół poważniejszy stały. Lwowska filharmonia założona jako konkurencyjne przedsiębiorstwo upa-

Madame Dubarry

od dawna zapowiadany wielki film obecnego sezonu, nieporównana sensacja, wchodzi od dziś na ekran „UCIECHY”. Akcja filmu, tocząca się w pałacach króla francuskiego, Ludwika XV., daje sposobność do rozwinięcia niebywałego przepychu wystawy, wnętrza i kostyumów. W roli tytułowej występuje znakomita artystka polska, **POLA NEGRI**, która kreacją tą zdobyła sobie światową sławę do tego stopnia, że film zakupiono do Włoch, Francji i Ameryki. Treścią filmu są przygody pięknej modniarki, Jeannaty, którą dziwne igraszki losu, a zarazem uroda i spryt, uczyniły hrabiną Dubarry, kochanką królewską i pierwszą damą Francji. Z wybuchem rewolucji uwięziona, Dubarry, sądzona przez trybunał rewolucyjny, któremu przewodniczy jej pierwszy kochanek, student de Foix, zostaje skazana na śmierć. Jej piękną głowę rzuca kat tłumom. Wszystkie sceny zbiorowe tego filmu budzić muszą zdumienie realizmem oddania grozy rewolucyjnej. Dziesiątki tysięcy osób bierze w nich udział. Widzimy walki uliczne, zdobycie Bastylii, posiedzenie trybunału rewolucyjnego, zabawy w królewskim zamku w Fontainebleau, maskaradę w wielkiej operze, — wszystko ściśle według historycznych obrazów i ilustracji.

Film ten przynosi wszystko, co zacięka, wzrusza, bawi i wstrząsa. Obraz ma 7 aktów, wymaga więc dłuższego czasu do wyświetlenia. Dlatego też w dni powszednie przedstawienia rozpoczynają się będą o godzinie 4'30, w soboty zaś i niedziele pierwsze przedstawienia rozpoczną się o godzinie 3-ciej. Wobec spodziewanego olbrzymiego ruchu (film grano w Warszawie 6 tygodni, w Berlinie 595 razy), zwracamy uwagę, że najłatwiej jest otrzymać miejsca na godzinę 4'30, względnie 3.

Skazanie szpiega niemieckiego na śmierć!

W Częstochowie toczyła się sprawa 4-eh Niemców oskarżonych o szpiegostwo na rzecz Niemiec, rozpatrywana w sądzie okręgowym. Sąd ogłosił wyrok nakazujący Edwarda Hamana, lat 54, uznać winnym z art. 108 ust. 6 K. K. i skazać go na karę śmierci przez rozstrzelanie z pozbawieniem praw stanu. Trzej pozostali oskarżeni: Ostheim, Wizner i Baldin dla braku dowodów przestępstwa zostali uniewinnieni.

NA DZIEŃ DOBRY!

Niezawodnie będzie — (niech ją
Djabli wezmą)! — wojna z Czechą.
Dobrze!... Jeszcześmy nie jedli
W Złotej Pradze — czeskich knedli!... Kr.

CHOROBA CHOŃSKIEGO. Znany publicysta i powieściopisarz Jeske Choński zachorował poważnie w Warszawie.

URZĄD DISCYPLINARNY PRZY MINISTERSTWIE OŚW. PUBL. P. minister oświecenia publicznego powołał na członków wyższego urzędu dyscyplinarnego, przy ministerstwie: p. Jana Bronisławskiego, sędziego apelacyjnego; na przewodniczącego; na członków zaś pp.: Bronisława Sobolewskiego, Tadeusza Tomaszewskiego adwokata, p. Władysława Chrzanowskiego dyrektora szkoły Szlenkera. Na zastępców: Józefa Świerzyńskiego i Karola Kosteckiego.

ZMIANA USTAWY WODOCIĄGOWEJ. W dniu 4 marca br. odbyło się pod przewodnictwem wicepr. Sądu posiedzenie Sekcji 1, 2, i 3, na którym uchwalono projekt zmiany postanowień § 6 ustawy wodociągowej, projekt zmiany taryfy, zawartej w przepisach wykonawczych do ustawy wodociągowej i projekt rozporządzenia wykonawczego do statutu o podatku od przyrostu wartości nieruchomości. Dalej powołano nowych radców miejskich w miejsce ubitych, w końcu załatwiono kilka spraw emerytalnych.

POSIEDZENIE PRZYBOCZNEJ RADY APROWIZACYJNEJ odbędzie się w sobotę, dnia 6 bm. o godz. 6 wieczorem.

SIEKANIE JĘCZMIENIA po 25 dk na osobę będą wydawały sklepy rejonowe i konsumy od wtorku 9 bm. za odłączeniem 67 odcinka legitymacji zbiorowej w cenie 6 K 40 hal. za 1 kg.

Z TEATRU POWSZECHNEGO. Dziś arcydzieło

Zwalczanie tyfusu plamistego w Polsce.

Na posiedzeniu miejskiej komisji sanitarnej, odbytem w dniu 26 lutego, wspólnie z delegatami wojskowości, naczelnym lekarzem m. dr. Jamiszewskim, przed sprawozdaniem o stanie epidemii tyfusu w Krakowie, dał **ogólny pogląd na stan epidemii w Polsce** i w głównych zarysach przedstawił program, oraz dotychczasową działalność ministerstwa zdrowia publicznego w tym zakresie.

Epidemia tyfusu plamistego w Polsce trwa już **piąty rok**. Jakkolwiek epidemia ta **szła od wschodu**, potworzyły się jednak także i w kraju większe ogniska tej zarazy, mianowicie w guberniach kieleckiej, radomskiej, piotrkowskiej, oraz lubelskiej. A wobec stosunków, wywołanych długotrwałą wojną, złem odżywianiem się i wycieńczeniem ludności, wobec niskiej kultury sanitarnej w kraju, braku lekarzy, szpitali, bielizny, mydła, aparatów dezynfekcyjnych i t. d., znalazła ta choroba podatny grunt do szerzenia się.

Program ministerstwa zdrowia publicznego zwalczania tej choroby polegał na **niedopuszczeniu do nowych inwazyi choroby** ze wschodu i na **tepieniu większych ognisk i pojedynczych przypadków wewnątrz kraju**.

Pierwszy cel został częściowo osiągnięty przez stworzenie i utrzymywanie tak zwanego kordonu sanitarnego na wschodniej granicy b. Kongresówki.

Dla walki z tyfusem plamistym wewnątrz kraju **brakowało wszelkich środków technicznych**. Ministerstwo zdrowia publicznego sprowadziło z zagranicy przy wydatnej pomocy rządu amerykańskiego, **odpowiednią ilość samo-**

chodów, łóżek szpitalnych, pościeli, bielizny, mydła, namiatów, aparatów dezynfekcyjnych, przyrządów kąpielowych i pralnię.

Skupiając resztki urządzeń szpitalnych, urządziło ministerstwo 2.500 łóżek szpitalnych dla chorych tyfusowych. Akcja wewnątrz kraju polegała na **zołowaniu chorych**, oraz na **odwyszaniu osób**, stykających się z chorym, na **zachęcaniu ludności do masowego kąpania się.**

Ministerstwo, przygotowując się jeszcze do energiczniejszej i skuteczniejszej walki z chorobą, licząc na uzyskanie środków technicznych z zagranicy, utworzyło **Centralną Komisję zwalczania duru plamistego.**

Ilość przypadków duru plamistego w b. Kongresówce **spadła z 7004 w 16-tym tygodniu z r. 986 w 41-yim tygodniu z r.**, potem zaczęła się nieco podnosić, dochodząc jednak pod koniec roku tylko cyfry 1000—1400 przypadków tygodniowo. W Galicji zachodniej ilość przypadków tyfusu do sierpnia b. r. **trzymała się w skromnych granicach**. Posuwanie się naszych wojsk na wschód, gdzie tyfus plamisty sjaśnie grasował, wywołało inwazyę nowych przypadków tyfusu w mniejszym stopniu do b. Królestwa, ale głównie do b. Galicji.

Tyfus plamisty nie da się za jednym zamachem zupełnie znieść. Ale przez celowe zarządzanie i lojalne wypełnianie tych zarządzeń przez podwładne organa, oraz współudział całego społeczeństwa, da się tę epidemię masom przód przynajmniej opóźnić, a po skończeniu wojny wytepić tyfus plamisty z pewnością doszczętnie.

ZAWODY NARCIARSKIE: S. N. I. L. K. S. „Czar, ni” urządził w dniach 13 i 14 marca w Sławsku zawody narciarskie. Kombinowany bieg i skok w m. moryał Steinhausa i bieg z przeszkodami na przestrzeni 2 km. Zawodniczy mogą członkowie Towarzystwa należących do Polskiego Związku Narciarzy. Zgłoszenia do 11 bm. w sekretaryacie ul. Jabłonowskich 28, I p. Wpisowe do memoriału 30 Mk. do biegu z przeszkodami 20 Mk. Bliższe wiadomości w programie.

ZAWODY BOBSLEIGHOWE I SANECZKOWE. Urządzone staraniem Sekcji Narciarskiej Towarzystwa Tatrzńskiego w Zakopanem, zawody bobsleighowe i saneczkowe, na torze Kuźnickim odbudowanym staraniem Sekcji, dały następujące mimo niepomyślnych warunków śnieżnych, sportowo wysoko stojące rezultaty: **W wyścigu saneczek dwuosobowych** pierwszą była osada pp. Stefana i Romana Łuszczynskich w czasie 2 minut 39 i 2/10 sek. **W wyścigu 1. zw. zepelinków** pierwszą była osada pp. Lilięntala, Łuszczynskiego Stefana i Przyłuskiego w czasie 3 m. 8 sek. **W wyścigu bobów 4-osobowych** pierwszą była osada pp. Hawranka Zygm., Horo, szczakowskiego Wład., Leisena i N. N. w czasie 3 min. 2 sek. **W wyścigu bobsleighów 8-osobowych o mistrzostwo toru** pierwszą nagrodę zdobyła osada R. Łuszczynski, Kiermiński, Welichowski, Liebling, Lilięntal i Łuszczynski S., w czasie 2 min. 15 6/10 sek.

Z TOW. KRESÓW POMORSKICH. W sobotę 6 bm. o godz. 7 wieczorem wygłosi w sali Kopernika Uniw. Jagiell. dr. Franciszek Kowalski odczyt p. t. „Wrażenia z podróży po ziemi pomorskiej i zagadnienie kaszubskie”.

NA PASKU TYTONIOWYM przychwycono niejaką Stef. Lachowicz w chwili gdy usiłowała spieniężyć na ul. Basztowej paczkę tytoniu, wagi ponad 2 kg. S. Lachowicz tłumaczyła się, że tyton kupiła „dopiero” na Kleparzu od jakiegoś wieśniaka za 800 koron i chciała odsprzedać zadowalając się minimalnym zyskiem.

SPRYTNY KONIKORAD. Adamowi Palaskiemu gospodarzowi z Miechowskiego zaproponował przewóz węgla z ulicy Bosackiej. Kazał Polaskiemu zjechać na ul. Bosacką, wskazał mu pierwszy z brzegu dom i poprosił go, aby udał się na II piętro i tam zawiadomił, że fura już zajeżdża. Naiwny chłopiec poszedł pod wskazany adres, lecz tam mu powiedziano, że nikt nie zamysła pozbierać się węgla. Gospodarz podejrzewając jakiś podstęp, zbiegł na dół co sił mu starczyło, lecz tu ku swemu przerażeniu koni ani wołu nie było. Zmarłwiony przyszedł na policyję, opisał całe zajście, dodając, że poniósł szkodę z **GŁOŚ 40.000 koron.**

WŁAMANIE. P. Walenty Nabożny doniósł, że do jego mieszkania przy ul. Grzegorzkiej 14 włamali się nieznani sprawcy i skradli mu garderobę wartości 25.000 koron.

SKŁADKI. W Administracji naszego pisma złożono na **komitet dla sprowadzania jeńców z niewol rosyjskiej** p. Witold Drzewiecki, Kraków Mk 10. P. Zofia Szalowicz, Kraków Mk 10.

Rok II Nr. 2
„**FILATELISTA POLSKI**” — miesięcznik poświęcony sprawom filatelistycznym. Redakcja: Kraków, Bracka 10, Skrytka pocztowa 98, opuszcza prasę i zawiera: Kazimierz Gryżewski: Znaczniki rosyjskie podczas wojny europejskiej. — Józef Białyn-Czotodecki: Początkowe dzieje poczty w Polsce. — Polański Włodzimierz: Historia polskich kopert z roku 1860. — Bernstein Wilhelm: Apel do Ministerstwa Poczty i telegrafów. — Jan Orlowski: O przeprowidywanych znacznikach pocztowych w Polsce. — Nowe znaczniki pocztowe, rozmaitości, z pism i książek itd.

Offenbacha, słiczne „Opowieści Hoffmanna”, które stale zapelniają nasz teatr wyborową publicznością. Jutro popołudniu świetny, ulubiony wodewil Anczyca „Dwaj złodzieje”, wieczorem zaś nowość ostatnia w dziedzinie dramatu, poetycki „Kain” Pawła Staśki.

NOWOŚCI REPERTUAROWE. Dyrekcja „Bagateli” nabyła na okres najbliższy wyłączne prawo wystawienia szeregu ciekawych nowości Molnara („Karnawał”), Arcybaszewa („Zazdrość”), Krzywoszewskiego („Kolombine”), Szaniawskiego („Pierwszy kochanek”) oraz Kiedrzyńskiego — autora „Grysera” najnowsza sztuka pt. „Pocłunek wojny”.

ORKIESTRA NAMYSŁOWSKIEGO. Z Chrzanowa. Cieszyńska i Białej donoszą nam o ogromnym sukcesie koncertów słynnych „Namysłowiaków”. W Cieszyńcu na obu występach symfonicznej orkiestry stawili się w komplecie reprezentanci koalicyi z ministrem Mounillem na czele, który gorąco zapraszał dyr. Namysłowskiego do Paryża. Podobnie gorąco oklaskiwali „Namysłowiaków” licznie zebrani na sali Włosi a nawet Japończycy podziwając muzykalność polskiego ludu i wysoką kulturę artystyczną orkiestry.

SYMFONICZNY KONCERT W „BAGATELI” poświęcony twórczości Ryszarda Wagnera odbędzie się w niedzielę 7 bm. Urządzeniem koncertu, którego atrakcją pierwszorzędną będzie symfoniczny zespół złożony z 60 przeszło muzyków, zajmuje się „Związek muzyków polskich”. Początek koncertu o godz. 11 i pół przedpołudniem.

OPERETKA W NOWOŚCIACH. We wtorek 9 marca wchodzi po raz pierwszy na repertuar Teatru Nowości operetka E. Kalmana „Manewry jesienne”. Obsada ról spoczywa w rękach najlepszych sił zespołu teatru Nowości pod reżyserją L. Latajnera. Nie mała sensacja będą solowe tańce N. Nadezdy i Z. Nellego. Nadzwyczaj melodyjna muzyka i nader wesołe libretto przyczynia się niewątpliwie do stałego powodzenia tej operetki. Dyryguje B. Walewski. W niedzielę popoł. powtórzoną zostanie „Targ na dziewczęta”, wieczór „Tam gdzie skowronek śpiewa”.

RAUT PLEBISYTOWY W „DOMU ARTYSTÓW” (plac św. Ducha) dziś (sobota). W części artystycznej współudział: prof. dra J. Flacha (słowo wstępne) oraz artystów: W. Hendrichówny, A. Ludwiga, T. Białkowskiego i Z. Trojanowskiego. Początek o godzinie 10 wieczór.

KONCERT NA KRESY ZACHODNIE odbędzie się we **czwartek dnia 11 marca br.** w sali „Sokoła”. Wystąpi primadonna opery genewskiej **Stanisława Kerwin Szymanska** z przepięknym repertuarem francuskiej muzyki wokalne. Wysoce stylowy i niezmiernie interesujący program wieczoru, obejmujący romanse, pieśni i arie operowe najznakomitszych kompozytorów w wykonaniu słynnej artystki oraz tak ważny cel narodowy dają rękojmię, że w dniu tym nie pozostanie na sali ani jednego wolnego miejsca. W ten sposób złożyłyśmy mamy dowód jak pojmujemy nasz narodowy obowiązek. Cały dochód przeznaczają „Krajowe Biuro Koncertowe i Teatrálne” na fundusz plebiscytowy ziemi śląskiej. Bilety są do nabycia w księgarni Krzyżanowskiego (Rynek, Linia A—B).

„NASZA A WASZA WOLNOŚĆ.” Pod tym tytułem wygłosi odczyt prof. Un. Jag. dr. Wacław Sobieski w niedzielę 7 bm. o godz. 6 wieczór w sali Kopernika, Uniwersytet II. p. na cele oświatowe VI Kola T. S. L. i Radę Opiekunczą. Bilety do nabycia przy wejściu na salę.

OGÓLNO-POLSKI EJAZD RYBACKI W WARSZAWIE. W dniu 20 i 21 marca br. odbędzie się w Warszawie Zjazd Rybacki z ziem całej Rzeczypospolitej Polskiej.

KONCERT ALEKSANDRY SZAFRAŃSKIEJ wytwornej pieśniarki odbędzie się w sobotę 6 bm. **PAWEŁ KOCHANSKI**, słynny skrzypek wraz z **Karolem Szymanowskim** wystąpi u nas w niedzielę 7-go bm.

PORANEK „TRAVIATA“ VERDIEGO, który wywołał u nas bardzo żywe zainteresowanie odbędzie się nieodwołalnie w niedzielę 7 bm. Prelegentem jest dr Józef Reiss, w części ilustracyjnej pp. Hoffmanówna, F. Greno, St. Romanowski i akompaniator Tadeusz Markowski.

PORANEK O „MUZYCE ROSYJSKIEJ“ Z IGN. DYGAŚEM, tenorem o sławie światowej, odbędzie się w niedzielę 14 bm. Prelegentem jest dr Józef Reiss. Poranek zapowiada się świetnie.

FALSZYWE BANKNOTY CZESKIE. Policja aresztowała Maryana Kotarbę i Mieczysława Prusa, którzy w zakładzie litograficznym Rogalskiego tłoczyli nocą fałszywe banknoty czeskie. Skonfiskowano 200 sztuk czeskich stukoronówek i dwie klisze. Aresztowano też kilku pośredników żydowskich, którzy wymieniali banknoty w bankach.

DO SPRZEDANIA suknia popielata ubierana futrem. Wiadomość: Zybkiewiczza 18 II. p. drzwi naprzeciw schodów, od godz. 1 do 4-tej.

NADEŚLANE.

Wpisy na kursa handlowe obejmujące buchalterię pojedynczą i podwójną, stenografię, korespondencję, rachunki kupieckie i t. d. w 1-szej rządowo uprawnionej

SZKOLE BUCHALTERYI „HERMES“ pod kierownictwem 439

J. PILCHA w Krakowie, ulica Floryańska L. 39, przyjmuje się codziennie od 9—1 i od 3—6. Szkoła pisanja na maszynach ośmiu systemów. Ceny niskie. Absolwentów poleca na posady. Kursa roczne i 4-ro miesięczne. Rządowo uprawniona. — Kurs rozpoczyna się 10 marca.

P. T. SŁUCHACZY PRAWA

10 b. m. nowe kursa do wszystkich egzaminów i rygorozów prawniczych. Wypożyczanie materiałów dla prowincyi i zajętych biurowo. Wszelkie zmiany uwzględnione.

„Codex“ KURSA PRAWNICZE „Codex“ DRA HENRYKA OSTROWSKIEGO „Codex“, Kraków, ul. Studencka 5, — od 3—4 popołudniu

„Salon Sztuki“ ul. Szpitalna Nr. 40. (naprzeciw teatru miejskiego).

Sprzedaż i kupno obrazów pierwszorzędnych mł. strzów, polskich i zagranicznych, po cenach umiarkowanych. Chęć uprzyścić najszerzszemu warstwom nabywanie prawdziwych dzieł sztuki, zaprowadza dyrekcyę również

sprzedaż na spłaty. Telefon 2486. 405

STENOGRAFIKA

pisząca biegle na maszynie poszukiwana. Oferty z dokładnem podaniem dotychczasowej praktyki i żądanej płacy nadsyłać pod „Skrytka pocztowa 63 Kraków“. Reflektuje się tylko na pierwszorzędną siłę. 532

Marmolada, Jabika, Cukierki Mydło do prania 65 proc.

i t. p. artykuły poleca hurtownie: Powszechne Towarzystwo Handlowe, Spółka zarejestr. z ogr. odp. w Krakowie, ul. Zwirzyńska 6, (Hotel Viktorya).

Firma H. Mendelsohn w Krakowie poszukuje

KASYERA

tudzież siły buchalteryjnej

Reflektuje się tylko na siły rutynowane. Do oferty należy dołączyć odpisy świadectw. 531

Podziękowanie

WP. Drowi E. Wolfowi w Podgórzu za dobrze przeprowadzoną sprawę M. K.

ZAKŁAD TECHNICZ. DENTYSTYCZNY KONRADA TOMBIŃSKIEGO

OTWARTY

OD GODZ. 9—1 PRZEDPOŁ. I OD 3—6 POPOŁUDNIU KRAKÓW, UL. ŚW. KRZYŻA L. 5; II. P. 396

Pamiętajmy o Polskim Czerwonym Krzyżu!

Orgia drożyzny w r. 1920.

Nie wróć już chyba te błogie czasiska, kiedy bochenek chleba o wadze 3 i pół funta wied. kosztował 11 krajcarów a 1 funt mięsa 9 kr. Takie bowiem ceny ustanowiła Instrukcyę Generalnego komisaryatu krajowego z 14 kwietnia 1813 r., wydana z okazji przemarszu z Krakowa korpusu wojsk polskich pod komendą ks. Józefa Poniatowskiego do Saksonii z początkiem maja 1813 r. Płacono wtedy za korzec jarzyny, tj. mąki pszennej, krup, albo grochu

4 Fl. 48 kr., za korzec owsa 1 Fl. 52 kr., za cetrnar wied.siana 3 Fl., zaś na 1 żołnierza wyznaczono wtedy 1 i jedną czw. funta chleba, pół funta mięsa i 1 kwartę jarzyny „w dobrym gatunku i ilości“.

Po upływie 100-tu lat orgia drożyzny igra wprost z losem zgłodniałych rzesz, wyczekujących z niecierpliwością powrotu normalnych stosunków lub stryczka na paskarzy. Przypatrzmy się cnom z ostatnich dni:

Płacono w roku 1914:	w jesieni 1919:	w marcu 1920:
za 1 kg. mięsa . . . 1 K. — h.	20 K. — h.	36 K. — h.
„ 1 „ smalcu . . . 2 K. — h.	40 K. — h.	70 K. — h.
„ 1 „ masła . . . 2 K. 40 h.	60 K. — h.	od 120 — 140 K.
„ 1 litr mleka . . . — K. 20 h.	3 K. — h.	7 K. — h.
„ 1 kg. mąki pszen. — K. 28 h.	8 K. — h.	40 K. — h.
„ 1 kg. cukru białego — K. 72 h.	9 K. — h.	70 K. — h.
„ 1 szt. jajka . . . — K. 6 h.	— K. 80 h.	2 K. 10 h.
„ 1 kg. kaszy . . . — K. 20 h.	5 K. — h.	24 K. — h.
„ 1 kg. ryżu . . . — K. 24 h.	9 K. — h.	38 K. — h.
„ 100 kg. ziemniaków 6 K. — h.	od 50 do 100 K.	240 K. — h.
„ 1 kopę kapusty . . 2 K. 20 h.	od 30 do 100 K.	od 4—5 K. za 1 kg.
„ 1 kg. soli . . . — K. 12 h.	1 K. 50 h.	1 K. 80 h.
„ 1 litr nafty . . . — K. 32 h.	— K. 80 h.	1 K. 80 h. w pasku 7 K.
„ 1 kg. mydła . . . — K. 72 h.	24 K. — h.	50 K. — h.
„ 1 ctn. metr. węgla 1 K. 92 h.	22 K. 50 h.	42 K. — h.
„ 1 garn. ubrania . . 60 K. — h.	1600 K. — h.	od 2500 — 4000 K.
„ 1 parę obuwia . . . 12 K. — h.	300 K. — h.	od 500 — 1000 K.

Od r. 1914 do jesieni 1919 podrożało zatem: mięso o 2000 procent, smalec 2000 proc., masło 2500 proc., mleko 1500 proc., mąka 2850 proc., cukier 1250 proc., jaja 1280 proc., kasza 2500 proc., ryż 3750 proc., ziemniaki do 1600 proc., kapusta od 1363 do 4000 proc., nafta 250 proc., mydło

3333 proc., węgle 1172 proc., ubranie 2667 proc., a obuwie 2500 proc. — Z tego, że ceny wymienionych artykułów w coraz to szybszym tempie się podnoszą, zamiechałem procentowego obliczenia wzrostu cen w r. 1920 — jednak komentarze chyba zbyt czyste. Piotr Wyrobek.

Rugi polskie odwetem za rugie czeskie.

Cieszyn. (PAT) „Dziennik Cieszyński“ donosi: Wczoraj przyjął członk komisji alianckiej, p. Wilton, deputację górników z p. Tellerem na czele. P. Teller przedstawił sytuację w Zagłębiu. Rugi polskich robotników urządzane przez Czechów w Zagłębiu Ostrawskim, wzbudziły niesłychanie robotników polskich na całym Śląsku. W całym Ostrawskim Zagłębiu panuje anarchia. Robotnika polskiego nie tylko wyrzucają z warsztatów pracy, ale nie jest on pewnym życia wskutek pogromów urządzanych przez bojówki czeskie. Polskie organizacje robotnicze uspokajają wzburzone masy zapewnieniem, że komisja aliancka wkroczy w te stosunki i zaprowadzi ład i porządek w kraju, w myśl swojej proklamacyi z 3 lutego b. r. Tymczasem jednak komisja nie przedsięwzięła niczego, wskutek czego bojówki czeskie rozruchują się coraz bardziej. Obywatelom polskim wreszcie było tego już za wiele i samorzutnie wzięli się do represyi. Wczoraj w Trzynie wydalono 60 robotników czeskich, między nimi

kilku majstrów i jednego inżyniera. Zapowiedziano też wydalenie dalszych czechofilów. We Fryszacie wysłano trzech robotników czeskich, pracujących w tamtejszej stalowni, do Ostrawy, z tem, że jeżeli Czesi nie wstrzymają swoich rugów, to z Fryszatu wydalonych będzie 150 czeskich robotników. Tem sam ruch zaznacza się w Karwinie. W odpowiedzi na przemówienie p. Tellera i innych delegatów oświadczył p. Wilton, że szczerze się z powodu rugów czeskich oburza. Żandarmerya będzie usunięta, skoro tyle skarg na nią się podnosi. Nad tą sprawą obradować będzie komisja na najbliższem posiedzeniu i zajmie się nią, a dziś zapewnić można delegatów, że komisja postąpi energicznie, by przywrócić ład i porządek w kraju. Te słowa i zapewnienia p. Wiltona wywarły jak najlepsze wrażenie na delegatach i niewątpliwie, jeżeli zostaną wprowadzone w czyn, wpłyną uspokajająco na wzburzone masy robotników polskich.

Zamach Niemiec na galicyjskie tereny naftowe.

Gdańsk. (PAT) „Danziger Ztg.“ zamieszcza długi artykuł wstępny, poświęcony sprawie przemysłu naftowego w Polsce. Artykuł twierdzi, że tereny naftowe w byłej Galicyi mają dla Niemców w dalszym ciągu, pomimo rozpadnięcia się Austrii, wielkie znaczenie, gdyż Niemcy nie mogą z powodu złej waluty sprowadzić nafty z Ameryki, a nadto Niemcy potrzebują nie gotowych produktów, lecz tylko surowców, któreby u siebie przetworzyli. Ameryka zaś nie chce dostarczyć surowców. Nadto odgrywa tutaj wielką rolę listy przewozowe. Niemcy nie tylko nie mogą dopuścić do zmniejszenia się wpływów niemieckich w galicyjskim przemyśle naftowym, lecz powinny go jeszcze bardziej

powiększać, i nie dać się wyprzeć kapitałowi ententy.

Warszawa (telef. M.). Sfery, zbliżone do ministerstwa skarbu, oświadczają, że pogłoski o rokowaniach ze Standard Oil Company w sprawie zakupu całego zagłębia naftowego, tylko częściowo są uzasadnione, albowiem większość zagłębia znajduje się w rękach rządu, który terenów nie sprzedaje. Mowa być może tylko o przedsięwzięciach, które znajdują się w posiadaniu kapitałów austriackich i niemieckich. Posiadanie tych obszarów nie dałoby jednak przedsięwzięciu amerykańskiemu nie tylko monopolu, ale nawet i przeważającego wpływu.

Wojna walutowa między Kanadą a Stanami Zjedn.?

Waszyngton. (BK) Przywódca opozycji w parlamencie kanadyjskim, Mackenzie, postawił wniosek, aby wstrzymać wszelki handel między Kanadą i Stanami Zjedn. tak długo, dopóki

Stany Zjedn. nie będą przyjmowały dolarów kanadyjskich w tej samej wartości, co własne dolary.

Zatrzymanie pociągu wskutek... snu o napadzie bandytów.

Lwów. (Tel. W.) W pociągu zdążającym ze Stryja do Lwowa w jednym z przedziałów jechało 9 osób, które dla skrócenia czasu prowadziły rozmowę o napadach bandytów, apaszków i t. p. W czasie jazdy wszystkich apanowała drzemka. Nagle jedna z pań jadąca z Drohobycza zerwała się z strasznym krzykiem, rzuciła się na sąsiada, któremu wybiła zęba, oraz podrapała go na twarzy. Napadnięty, sądząc, że opadli go bandyci, zerwał się do ucieczki. Krzyk kobiety nie ustawał. Powstała panika, chwyłano za pakunki i usiłowano wydostać się z przedziału. Jeden z pasażerów myśląc, że ma przed sobą wariatkę skrepił jej ręce. Nasta-

ło szamotanie się, w czasie którego ktoś krzyknął, pali się, co jeszcze bardziej powiększyło panikę. Wszyscy podróżni rzucili się do drzwi i okien. Na dobitkę żołnierze, jadący w sąsiednim wozie, sądząc, że bandyci napadli na pociąg poczęli strzelać dla postrachu. Konduktor, widząc co się dzieje, pociągnął za linkę bezpieczeństwa. Gdy pociąg stanął, owa pani uspokoiła się i zapytała dlaczego jej skrepiowano ręce, a gdy jej opowiedziano co zaszło, odparła, że śniło się jej, że napadli na nią bandyci i chcieli ją zabić i dlatego — przez sen widocznie — krzyczała o ratunek. Po krótkim postoju pociąg ruszył do Lwowa.

3 miliony Węgrów muszą wrócić do Węgier.

„Goniec Krakowski” w prasie węgierskiej.

Londyn (PAT). Nitti żądał wczoraj rewizji warunków pokojowych, przedłożonych Węgom. Zwrócił na to uwagę, że wedle projektu, trzy miliony Węgrów przejdą pod panowanie Rumunów, Serbów i Czechosłowacy. Nitti zażądał, aby przedstawiono przy Węgrzech obszary, zamieszkałe przez Węgrów. Lloyd George przyłączył się do propozycji Nittego.

Budapeszt (Radio krak.). Zarządca państwa, Horty, udziela w dalszym ciągu audyencji po-

litycznych. Przesłanie nie jest jeszcze ukończono. Wobec dziennikarzy zagranicznych Horthy zdementował pogłoski o rzekomym białym terrorze na Węgrzech, zaznaczając, że pogłoski te są rozsiewane przez agentów bolszewickich. „Uj Nemzetek” przedrukował artykuły dzienników polskich, „Gonca Krakowskiego” i „Nowej Reformy”, protestujące przeciw podziałowi Węgier i panowaniu czeskiemu w północnych Węgrzech.

Konferencya państw w Warszawie

Warszawa. (PAT) „Kurier Warsz.” donosi: Poseł rumuński, Loreescu, otrzymał tymczasowo nominację reprezentowania Rumunii na konferencyi w Warszawie. Od przebiegu obrad Loreescu z rządem polskim zależeć będzie, czy do Warszawy przybędzie specjalna delegacja rumuńska.

Warszawa. (PAT) Lotewska delegacja w Polsce otrzymała dnia 4 bm. depechę, że delegacja lotewska wyjedzie dnia 3 bm. z Rygi do Warszawy, o następującym składzie: Wiceminister spraw wewnętrznych Keranis, wicemin. spraw wojskowych pułkownik Łaskiminsch i dyrektor departamentu polityczno-dyplomatycznego min. spraw zagranicznych p. Seja. Przyjazd pokojowej delegacji lotewskiej spodziewany był w piątek lub w sobotę.

Groźba strajku powszechnego

Warszawa (PAT). W sprawie grożącego w Warszawie strajku powszechnego zgłosili się wczoraj do Sejmu delegaci związków zawodowych,

wojskowej elektrowni, gazowni oraz robotników miejskich, którzy odbyli naradę z posłami socjalistycznymi, Barlickim i Żulawskim. Delegacja oświadczyła, że istniejący obecnie strajk metalowców, robotników budowlanych i robotników przemysłu drzewnego i t. d. ma charakter wyłączone ekonomiczny. Odezwy, wydane przez komunistów, nadające strajkowi płętno polityczne, są tendencyjnie kłamliwe. Delegaci udali się następnie do prezesa ministrów Skulskiego, prosząc o interwencję rządu w sprawie trwającego bezrobocia. Premier Skulski odpowiedział, iż rząd poczyni wszystko, aby sprawę załagodzić. Minister pracy udzielił ma dzisiaj związkowi zawodowemu konkretnej odpowiedzi.

Mąka na święta.

Warszawa. (Tel. M.) Wobec przyznania dla ludności żydowskiej mąki pszennej na święta Paschy min. aprowizacyi zamierza także wydać taką mąkę ludności chrześcijańskiej. Do tego celu zostaną użyte zapasy mąki z Ameryki.

Sejm obraduje nad dodatkami drożyznianemi dla emerytów.

Warszawa. (PAT) Wczoraj porządek dzienny Sejmu rozpoczął sprawą podwyższenia dodatków drożyznianego dla emerytów cywilnych i wdów i sierot po nich. Ustawa postanawia, że dodatek drożyzniany ma wynosić w przyszłości 40 do 500 proc. pobieranych emerytur i pensyj.

Sprawozdawca p. Godek domagał się, aby rząd wyrównał także szkody, wynikłe z przeprowadzenia relacji marek do koron.

Wiceminister skarbu, Weinfeld, zaznacza, że także podwyższenie emerytur obciąży państwo o wydatek 40 milionów, mimo, iż niema w tym względzie obowiązku prawnego. W głosowaniu odrzucono wszystkie poprawki i przyjęto ustawę w 3 czytaniu.

Pos. Rygiel domaga się kontroli funduszy wszystkich urzędów w Polsce, które dotąd nie złożyły rachunków ze swej działalności, obejmując tym żądaniem także wydział krajowy i komisję likwidacyjną w Krakowie.

Po odesłaniu do komisji aprowizacyjnej sprawy udzielenia przez rząd gwarancji państwowej do wysokości 10 milionów marek dla Centrali współdzielczych stowarzyszeń rolniczo-handlowych w Warszawie, Izba przystąpiła do sprawy utworzenia dostatecznej ilości kas dla wymiany walut.

Izba uchwaliła rezolucję komisji oraz rezolucję pos. Wojtalińskiego, domagającą się przedłożenia projektu statutu banku polskiego, któryby zastąpił P. K. K. P.

Przystąpiono do sprawy wprowadzenia specjalnego podatku na rzecz polskiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża. Sprawozdawca pos.

Osiecki wzywa rząd do przedłożenia Sejmowi projektu ustawy o wprowadzeniu takiego podatku. Izba przyjęła rezolucję.

Z kolei Izba zgodziła się na rozszerzenie prawa komasacji na miasta, z wszelkimi skutkami, od dnia 12 stycznia 1918.

Podchorąży Sikorski przed sądem lwowskim.

Lwów (PAT). Przed sądem wojskowym rozpoczęła się rozprawa przeciw podchorążemu Bronisławowi Alfredowi Sikorskiemu, który jako kierownik drukarni wojskowej we Lwowie, — sprzedawał farby, papier i ołów z tej drukarni, a kwotę kilkudziesięciu tysięcy koron, uzyskaną z tej sprzedaży, sobie przywłaszczył. Nadto sfalszował on rachunek na papier, rzekomo drukarni dostarczony i pobrał w ten sposób przeszło 14.000 koron.

Powrót 2000 jeńców z Włoch do Galicji.

Lwów (PAT). Dnia 2 marca przyjechał do Lwowa transport około 2000 byłych austriackich jeńców z Włoch. Pochodzą oni przeważnie z Galicji wschodniej, z pułków tam stacyonowanych.

Polska za zgodą Ukrainy obsadziła ziemie za Zbruczem.

Lwów (PAT). „Hromadska Dumka” zamieszcza wiadomość, że na podstawie porozumienia pomiędzy rządem ukraińskiej narodowej republiki a władzami polskimi, obsadziło wojsko

polskie ziemie ukraińskie za Zbruczem. Dnia 15 lutego zniesiono władze ukraińskie i zaprowadzono nowe władze polskie.

Przemycanie złota i srebra z Polski do Niemiec.

Bytom (PAT). „Gazeta Opolska” donosi, że w Okolicy, na wysokości Wielunia, kwitnie przemysłnictwo z Polski, szczególnie złota i srebra. Przemysłnikami są przeważnie żydzi, którym niemiecka straż graniczna ułatwia przejście przez granicę, a potem odprowadza na pocztę w Byczynie, gdzie codziennie gromadzi się wielka ilość złota i srebra z Polski, które potem wywozi się do Wrocławia. „Gazeta Opolska” domaga się od polskiej straży granicznej większej czujności, a od komisji ententy wysłania do Byczyny załogi konspiracyjnej.

Zamknięcie banków niemieckich w Gdańsku.

Gdańsk (PAT). Wszystkie istniejące tu niemieckie zakłady bankowe zostały wczoraj z rozporządzenia starosty zamknięte. Przyczyna tego rozporządzenia nie jest znana.

Szlezwig odłącza się od Niemiec.

Warszawa. (Tel. M.) Otrzymano tu wiadomość, że liczni przedstawiciele towarzystw i partii politycznych zbrali się w Rendoburgu i proklamowali oddzielenie Szlezwigu od Prus i utworzenie państwa niepodległościowego. Jest rzeczą znamienną, że niemiecki komisarz państwowy Krooster wyznaczony został do przedłożenia proklamacyi niepodległościowej rządowi berlińskiemu.

Pamiętniki Hindenburga.

Nordelch (Radio krak.) Dnia 9 kwietnia ukażą się w handlu księgarskim w Niemczech i zagranicą pamiętniki Hindenburga pt. „Erinnerungen aus meinem Leben” w trzech tomach.

Demonstracje Niemców przeciw czeskiemu uciskowi szkolnemu.

Berno (PAT). Wybuchł tu powszechny strajk we wszystkich szkołach niemieckich, począwszy od szkół normalnych aż do techniki, a to na znak protestu przeciw uciskowi niemieckiego szkolnictwa przez Czechów. Strajkujący demonstrują po ulicach. Władze czeskie zakazały przywódcom niemieckim, Lodgemanowi, urządzenie odczytu w Bernie, już zapowiedzianego. Lodgeman wysłał do prezydenta ministrów protest telegraficzny, w którym zwraca uwagę, że nawet w dawnej Austrii nie mogło się wydarzyć podobne ograniczenie swobody obywatelskiej.

„Żydom wstęp wzbroniony”.

Praga (PAT) Czeskie biuro prasowe donosi z Budapesztu, że rektor Uniwersytetu polecił wstrzymać dalsze wpisy, gdyż białe gwardye zebraniały żydom dostęp do uniwersytetu. Żołnierze białej gwardyi ustawili przed uniwersytetem tablicę z napisem: Żydom wstęp wzbroniony.

W sejmie wniesiono interpelację w sprawie zagadkowego zniknięcia dwóch żydów w Miskolczu, których skrytobójczo usunięto.

Ameryka wyrzeka się traktatu wersalskiego.

Waszyngton (PAT). Senat amerykański przyjął piątę zastrzeżenie senatora Lodge o doktrynie Monroe 58 głosami przeciw 22. Zastrzeżenie Wilsona w stylizacji Hitchhoda odrzucono. Przyjęcie czwartego zastrzeżenia senatora Lodge co do traktatu o Lidze narodów oznacza faktycznie wyrzeczenie się traktatu wersalskiego, gdyż Wilson oświadczył, że w razie przyjęcia tego zastrzeżenia wycofa cały traktat. Także zastrzeżenia co do Szantungu przyjęto. W rezultacie więc rozbiły się próby porozumienia.

Denikin w zasadzce.

Amsterdam (B. K.). Dzienniki angielskie potwierdzają relacje o zupełnym zniszczeniu armii Denikina. Wedle doniesień Reutersa, wpadł Denikin na półwyspie kubańskim w zasadzkę.

ZŁOTO DENTYSTYCZNE

wyrabia i poleca najtaniej 399

Vogler, Kraków, Grodzka 31.

Adwokat

Dr. Zygmunt Mandel
Kraków, Rynek główny L. 22

prowadzi nadal kancelaryę w Krakowie.
Ogłoszenia o przeniesieniu kancelaryi do Warszawy nie dotyczą mnie. 590

MAURCY LEBLANC.

Promienie B.

40

(Romans fantastyczny z końca XX. wieku).

— Dlatego — odparłem z uśmiechem — że nie widziałam nigdy swej metryki urodzenia, a fakty, o których wspominałem nie stanowią nymniej dowodu, że istotnie córką Massignaca...

— Nie masz jednak żadnego dowodu na to, że tak nie jest?!

— Kto wie? może i mam ten dowód...

— Co?!... masz dowód?!

— Nie inaczej!...

Policzki Beranżery zabarwiły się różową falą krwi, oczy jej płonęły podnieceniem:

— Wiktorynie! błagam cię! nie męcz mnie dłużej!... Jeżeli coś wiesz, to nie pozostawiaj mnie w tej dręczącej niepewności...

— Czy znasz pismo Massignaca?

Skinęła potwierdzająco głową. Wyjąłem z kieszeni list i podałem go jej.

— Czytaj, najdroższa. To jest list pisany przez Massignaca do mnie. Oddał mi go w chwili śmierci... Z początku przeczytałem tylko pierwsze słowa i od razu zacząłem szukać Cię, Beranżero... Czytaj teraz ty i nie wgap o prawdziwość tych słów... Wszak to wyznanie z grobu...

Wzięła z moich list i przeczytała głośno: „Beranżera zna formułę i nie zdradzi jej nikomu innemu tylko tobie, Wiktorynie. Ożenisz się z nią nieprawdą? Ona nie jest moją córką — to córka Noela Dorgeroux. Urodziła się pięć miesięcy po moim ślubie, o czym możesz się przekonać z aktów stanu cywilnego... Przebaczone mi oboje i módlcie się za mną...”

Zapanowała długa chwila milczenia. Beranżera płakała ze wzruszenia i uciechy. Ciężar wstydu i rozpacz, który przygnębiał jej życie — spadł nagle z jej ramion. Mogła odetchnąć swobodnie, podnieść głowę śmiało do góry i sięgnąć po swoją część szczęścia i miłości.

Cichutko szepnęła:

— Czy możliwe?... Jestem córką Noela Dorgeroux... Czy możliwe...

— Nietylko możliwe, ale pewne. Po swej walce straszliwej z Velmotem Massignac, widząc z jakim poświęceniem i anielską dobrocią — zaczął odczuwać wyrzuty sumienia... Chciał snać okupić swe zbrodnie napisaniem tego listu, który ze stanowiska prawnego nie ma żadnego znaczenia, ale dla nas obojga stanowi wystarczający dowód prawdy... Jesteś córką Noela Dorgeroux, Beranżero! córką tego szlachetnego, genialnego człowieka, którego kochałaś zawsze i który pragnął, abyśmy się pobrali... Nie będziesz się chciała chyba opierać jego życzeniu? Czyż nie jest to naszym obowiązkiem połączyć się i doprowadzić do końca jego przedsięwzię-

cie? Ty znasz niezbędną formułę. Podając ją do publicznej wiadomości utrwaliły nazawszę genialny wynalazek Noela Dorgeroux!... Czy pragniesz tego, Beranżero?...

Pozwoliła mi dość długo czekać na odpowiedź. Usiłowałem ją w dalszym ciągu przekonywać... Uderzył mnie wyraz dziwnego rozstrągnięcia i szczególnego niepokoju z jakim słów moich słuchała:

— Co ci jest, kochanie? Zgadzasz się, nieprawdaż?

— Tak, tak — rzekła — ale przede wszystkim muszę zaapelować do mej pamięci... Co za nieostrożność z mej strony, że sobie tej formuły od razu nie zapisała... Ale ja ją przecież umiem na pamięć... Chociaż...

Czoło jej pofatdowało się, rysy twarzy drgały nerwowo... Nagle wykrzyknęła:

— Kartkę papieru!... i ołówek — prędko!... prędko!...

C. D. N.

„Ordinatorium sexuologicum“

poradnia Dra S. Kurkiewicza dla nerwowych przypadłości życia płciowego w Krakowie przy ul. Batorego 20.

Mężczyzn, płciowo osłabłych, uzdalniamy do małżeńskiego pożycia, metodą okresową (przez 3 do 4 miesięcy), wypróbowaną i energicznie opanowującą. Zgłoszenia listowe nie będą uwzględniane.

29

NOWO OTWORZONY

HURTOWNY SKŁAD M. KRÓL I S. RODAKOWSKI

w Krakowie, ul. Jagiellońska 9.

POD FIRMĄ

POLECA

P. T. KUPCOM I KÓŁKOM ROLNICZYM: Pończochy, Skarpetki, Rękawiczki, Zefiry, Płócenka, Nici, Bawełny, Przędzę i t. p. Sprzedaż tylko hurtowna. 438

Młodego urzędnika

poszukuje duże przedsiębiorstwo przemysłowe połączone z biurem handlowym w Krakowie. Wymagania: 1) Dokładna znajomość buchalterii i zwykłej korespondencji handlowej. 2) Znajomość języka polskiego i niemieckiego w słowie i piśmie. 3) Kilkuletnia praktyka biurowa. Zgłoszenia tylko pisemne z odpisami świadectw oraz curriculum vitae przyjmuje: Towarzystwo transakcyjne, Kraków, Wolska 3. 517

Żądaniom Klienteli mojej zadość czyniąc, otworzyłem w fabryce mojej oddział do 266 przełasonowywania kapeluszy damskich według najnowszych modeli Fabryka Kapeluszy damskich WIENER Kraków, Stradom 5.

!!WSZYSTKIE PANIE!!

Najzykowniejsze kostiumy, spodniczki, suknie spacerowe, płaszcze, kostiumy sportowe (princezsy) wykonuje najlepiej tylko

JOZEF GAŁĄZKA, Kraków, Floryańska 24. (SIŁY MĘSKIE). 228

KWIATY SZTUCZNE

artystyczne kapelusze, dekoracyjne, kościelne, płóta, boa, fantazy poleca hurtownie i detailicznie Wincentyna Górka, Kraków, Floryańska 18, I p.

CUKRY

Czekoladę,

Pomadki czekolad., Towary kolonialne jakoteż

MYDŁA TOALETOWE 400

firm krajowych i zagranicznych oraz Mydło do prania poleca firma

Perlmutter i Goldberger Kraków, Dietłowska 65.

„IUS“ KURSA PRAWNICZE „IUS“

KRAKOW, JASNA 10/III

pod nowym kierownictwem zreorganizowane, przystosowane do ostatnich zmian i wymogów rozpoczynają LEKCJE ZBIOROWE oraz naukę indywidualną. Dostarczamy cały uzupełniony materiał. 446

„CORSO“ CHEMICZNA PRALNIA I FARBARNIA

FRANCISZKA BĘBENKA

przyjmuje wszelką garderobę męską i damską do chemicznego czyszczenia i farbowania. Na sezon wiosenny farbuje płótna na wszelkie kolory. 426

Fille: ul. Długa 19, ul. św. Sebastyna 11.

Centrala: ul. Grzegorzewska 30.

Baczność Inwalidzi muzycy!

Potrzeba natychmiast zdolnych muzyków do wzmożenia orkiestry Szkoły inwalidów wojennych w Krakowie. Warunki nadzwyczaj korzystne. Zgłaszać się do Szkoły Inwalidów wojennych w Krakowie, ul. Smoleński 9. 437

CERAMIKA

SUCHEDNIOWSKA

poleca swoje wyroby, a mianowicie:

NACZYNIA KAMIENNE OGNIOTRWAŁE z gwarancją wymiany w razie pęknięcia w ogniu.

REPREZENTACJA NA MAŁOPOLSKĘ I ŚLĄSK CIESZYŃSKI: 97

A. J. LEWIŃSKI, Kraków, Starowiślna 35.

JADWIGA SPUNER

Dom eksportowy wyrobów galanteryjnych, szczerbaskich i powroźniczych

Skład w Krakowie ul. Dietłowska 1. 5

Biuro ul. św. Stanisława 3

poleca szczerbki czysto ryżowe, pendzle, zmiotki, zamiatacze i inne towary w zakres szczerbaski wchodzące, po cenach fabrycznych, ręcząc za rzetelną i szybką obsługę. 359

SZNUROWADŁA

BAWEŁNIANE I NICIANE we wszystkich kolorach i szerokościach

POLECA FABRYKA TASIEM

R. Kulik, Warszawa

ul. św.-Jerska 18.

KANTOR SPRZEDAŻY: 365

ul. Franciszkańska 31, tel. 49-79.

Zakład Pogrzebowy „Concordia“

jedyny w Krakowie, który ma własny wyrób trumien

JANA WOLNEGO 614

Piasek Szczepański L. 2 (dom własny). Tel. 331.

Jedyny najtańszy dom handlowy

IGNACY CYPRES

Kraków, ul. Szewska 13/11 G.

poleca nikłowy system Roskopf 70 K., Budzik z przedwoj. werkiem 250 K. Skrzypce ze smyczkiem 500 K. i wyżej. Harmonie wie- deńskie model, jednorzędówka K. 400, dwurzędówka K. 700. Trąby akordeonowe K. 120, 150. Dyamenty do szkła K. 70, 100. Brzytwy K. 80, 100, 120. Maszynki do włosów K. 80, 150. Maszynki do samogolenia K. 60, 150. Pas do brzytwy 30 K. Kamień 10 K. Pudła do skrzypiec K. 100 i 200. Wysyłka za zaliczką. Cennik ilustrowany za nadesłaniem 2 K. przekazem. Kupuje złoto i srebro. 454

KRAKOWSKI ZAKŁAD CZUWANIA I OCHRONY

Kraków, Rynek główny 22. Tel. 2246

czuwa nad sklepami, magazynami i t. d. w porze nocnej. 508

Dostarcza konwojów uzbrojonych zaopatrzonych w legitymacje Władz.

Łagiewnicka fabryka pieców kaflowych, naczyń glinianych oraz kamiennych

dawniej M. BARUCHA, obecnie 398

I. Waldmann i J. Sturz

poleca swoje wyroby po cenach nader umiarkowanych Biuro: Kraków-Podgórze, ul. Warneńczyka 10. Telef. 2062.

Spółka samochodowa „POLAUTO“

Spółka z ogr. odpow.

w Krakowie, ulica Gołębia L. 14, parter

Kupno i sprzedaż. Samochody osobowe oraz ciężarowe nowe i używane. Części składowe i przybory, Benzyna, oliwa i smary. Motocykle, rowery. 18

Wynajem samochodów osobowych i ciężarow.

Ważne dla P. T. Kupców i Kółek roln.

Fabryczny skład przedwojennych sznurowadeł nicianych do obuwia w różnych gatunkach po cenach fabrycznych poleca firma

I. VOGELFANG

Kraków, Krakowska 3. 120

PRACOWNIA I KONFEKCYA SUKIEN DAMSKICH

MICHALINY CHWAŁEK

w Krakowie, ulica Floryańska 43 front

wykonuje kostiumy, płaszcze, suknie wieczorowe, balowe i t. p. według najświeższych żurnali. 11

TWARDE DRZEWO OPAŁOWE

nadeszło do składu drzewa firmy

Franciszek Karczmarczyk Starowiślna 83. 371

SKŁAD PAPIERU I GALANTERYI

Michał SŁOMIANY

W KRAKOWIE 24

453 Wykonuje BILETY wizytowe i ZAWIADOMIENIA ślubne.

Pocztówki artystyczne. — Przybory kancelaryjne. — Papiery listowe. — Ramki. — Lustra. — Albumy i pamiątki. — Portfele. — Szachy. — Karty do gry.

Obiady domowe z 3-ch dań 7 marek
Kraków, Gołębia 16, I p.

Autogaraż
Stan. Szybowicza
w Krakowie, Aryańska 1
ma do sprzedania
OMNIBUS
marki „Gräf Stift” na 32
osób w dobrym stanie oraz
inne wozy osobowe i ciężarowe. 487

Przybory umundurowania
A. BROSS Kraków
ul. Floryańska 44
narożnik obok Bramy Floryańskiej
Składnicom, wojakowym i kupcom
ceny hurtowe. 16

Swój do swego!
Wyborne mydła toaletowe i do prania, pasty terpent. do bućków i podłóg, Sirax, Sidel, szczotki, kłódki, noże nożyczki, scyzoryki! 148

Maszynki do samogolenia, brzytwy, maszynki do strzyżenia włosów. Zapalniczki benzynowe, kamyeczki itd.
Ogólnie znane, nadzwyczaj praktyczne, uniwersalne szydło „LUMAX”, dozeszywania skór, pasów, obuwia, lejcy, workowitp. ze sposobem użycia, 4 rozmaite igłami i zwojem nici M20—Krem i pudry „Derma”, Lustra, lusterka. Perfumy.
Specjalności gumowej! Towar doborowy!
Dom Handlowy M. Pierożek i Ska
Kraków, ul. Karmelicka L. 9 B.

Pierwszorządna chrześcijańska
PRACOWNIA SUKIEŃ
i kostiumów damskich
pod firmą
Kamil Süssel
Kraków, Szewska 23, II. p.
wykonuje na sezon wiosenny bardzo starannie kostiumy suknie, piaseczki krojem francuskiego i angielskiego według najnowszych żurnali. — Robota punktualna i solidna. Ceny przystępne. 306

PASTA
do podłóg, mebli i do obuwi
Szczotki wszelkiego rodzaju
Farba do materii i białizny
Boraks
krochmal, guma arabska
Perfumy
mydła, pudry, kremy do rąk i do zębów
poleca firma 467
Wiktor Wanderer
skład farb i perfumery
Kraków, Szewska 21.

Nasiona warzywne i kwiatowe
Najlepszej jakości
Skład nasion:
ul. Radziwiłłowska 18.
Telefon 364.
Ceny na żądanie listownie.
POLECA
„POMONA” Krakowska szkółka drzew
KRAKÓW
Szkółki:
ul. Warszawska 75.
(tuż za rogatką).
Cenników nie wysyłamy.

Drzewka owocowe pienne i karłowe
Drzewka i krzewy ozdobne
502

Kompletne urządzenie stolarni
nowe lub mało zużyte natychmiast kupię.
Oferty pod adresem:
M. i S. Stryl, skrytka pocztowa 20.

SYNDYKAT KOSZYKARSKI
Spółka z ogr. odpow.
w Krakowie, ul. Floryańska 32, I. p.
zakupi większą ilość wikliny koszykarskiej korowanej białej lub gotowanej jednorocznej lub trzechletniej tudzież padnajmie każdą ilość terenów wiklinowych.
Oferty z podaniem gatunku wikliny oraz dokładnym podaniem lokalnych warunków roboczych, eksploatacyj i ceny należy wnieść pod adresem syndykatu. 530

DOM BANKOWY I KANTOR WYMIANY
H. MIEROSZEWSKI
SKA Z O. O. 404
w Krakowie, ul. Floryańska 43. Tel. Nr. 2038.
Przyjmuje wpłaty na rachunki bieżące, skutecznie przekazy w kraju i na zagranicę, akredytywy, oraz wszelkie transakcje giełdowe.

ZAWIADOMIENIE.
Z dniem 1-go marca 529
Salon do czesania Pań
firmy p. Wiskidy, Rynek, Linia A-B wraz z personelem został przeniesiony na ulicę Szewską L. 4, firma Łabużek. ADAM.

WODA GORZKA „AMERA”
FIRMY 265
K. RZĄCA I CHMURSKI
W KRAKOWIE
zastępuje w zupełności wszelkie zagraniczne wody gorzkie.
Do nabycia w aptekach i drogueryach. CENA FLASZKI Kor. 5.
Skład gł. APTEKA K. WISZNIEWSKI w Krakowie, ul. Floryańska 15. Telef. 31.

Do możliwie natychmiast. wstąpienia poszukuje się
URZĘDNIKA KOMERCYALNEGO 535
z dobrem wykształceniem i długoletnią praktyką w biurach większych przedsiębiorstw. Znajomość języka niemieckiego wymagana. Oferty z życiorysem, podaniem żądanej płacy i odpisami świadectw wnieść należy do Dyrekcji Towarzystwa Akcyjnego Zakładów Hutniczych i Górniczych w Trzebinii.

Pierwszy krajowy zakład rekonstrukcji i budowy organów kościelnych i salonowych
Stanisława Żebrowskiego
organomistrza-technika
w Krakowie, św. Tomasza 28
poszukuje natychmiast ukwalifikowanych monterów. 468

POŁONIA
Towarzystwo ubezpieczeń w Warszawie.
Reprezentacja w Krakowie, Zwierzyniecka 7
ubezpiecza od ognia, piorunu i eksplozji transporty na kolejach i statkach
szyby i lustra od rozbicia.

Starsza, zdolna i schłodna dziewczyna
zostanie przyjęta do Kasyna urzędniczego Zakładów Hutniczych w Trzebinii do podawania do stołu i robót w kuchni.
Starające zechcą się przedstawić za zwrotem kosztów podróży. 526

Poszukuje się fachowca
do urządzenia i prowadzenia jakiegokolwiek lecz popłatnej fabrykacji. Lokal fabryczny i siła parowa 8 HP. obok kolei ułatwiają urządzenie. Zgłoszenia pod fachowcem przyjmie biuro F. Stattera, Kraków, Grodzka 13. 515

VITA
Towarzystwo Ubezpieczeń w Warszawie.
Reprezentacja w Krakowie, Zwierzyniecka 7
ubezpiecza od nieszczęśliwych wypadków, które spowodują śmierć, niezdolność do pracy lub chwilowe kalectwo. Wypłaca dożywotnie renty inwalidzkie;
dożywotnie ubezpieczenia od nieszczęśliwych wypadków na lądzie i morzu, za jednorazową opłatą premii na całe życie. Ważne dla zawodowo podróżujących;
ubezpieczenia na życie i rentę, oraz posagowe na bardzo korzystnych warunkach.
Agentury w całej Małopolsce i na Śląsku. — Solidni przedstawiciele będą przyjęci na korzystnych warunkach za stałą prowizją. 374

NA SEZON WIOSENNY!
Przyjmuje do przerabiania i do przeprasowania
KAPELUSZE
męskie, damskie i dziecięce
według najnowszych fasonów. Wykonanie szybkie i dokładne.
PIOTR WILK kapeluszniczek w Krakowie
ul. Basztowa L. 16, parter. 234

„PHILATELIA”
Kraków, Bracka 10
Kupno i sprzedaż marek pocztowych, 421

BANK HANDLOWY W WARSZAWIE

Warszawa, ulica Traugutta 7-9

założony w roku 1870

(najstarsza instytucja bankowa w Polsce)

Kapitał zakładowy i rezerwowy Mk p. 81.747.831*10

zawiadamia niniejszem, że

otwiera w Krakowie przy ulicy Wiślniej L. 3 WŁASNY ODDZIAŁ

który będzie załatwiać wszelkie operacje bankowe.

ODDZIAŁY W POLSCE: Będzin, Częstochowa, Kalisz, Kielce, Kraków, Lublin, Łódź, Mława, Ostrowiec, Piotrków, Radom, Radomsk, Sosnowiec, Włocławek, Zawiercie.

ODDZIAŁ W GDAŃSKU: Długi Rynek (Langer Markt) Nr. 7. ODDZIAŁY ZAGRAICĄ: Kijów, Piotrogród (Petersburg).